

Gemeente Leusden

Managementletter 2015

Lees meer [>](#)

Ernst & Young Accountants LLP
 Euclideslaan 1
 3584 BL Utrecht, Netherlands
 Postbus 3053
 3502 GB Utrecht, Netherlands

Tel: +31 88 407 10 00
 Fax: +31 88 407 30 30
 ey.com

VERTROUWELIJK

Het college van burgemeester en wethouders
 van de gemeente Leusden
 Postbus 150
 3830 AD LEUSDEN

Utrecht, 27 januari 2016

JSMT-A6ACG9/ih

Managementletter tussentijdse controle 2015

Geacht college,

Met genoegen presenteren wij u hierbij onze managementletter 2015. Zoals u van ons gewend bent, geeft deze rapportage een beeld van uw organisatie en de gerealiseerde vooruitgang in 2015. Onze tussentijdse bevindingen rapporteren wij door middel van deze managementletter.

In deze rapportage beperken wij ons tot de bevindingen en mogelijke verbeterpunten in de bedrijfsvoering en processen die wij hebben onderzocht in het kader van de controle van de jaarrekening en die naar onze mening van belang zijn voor het management en het college. Dit heeft tot doel vanuit onze natuurlijke adviesfunctie een bijdrage te leveren aan het zelfcontrolerende vermogen van uw organisatie.

Wij hebben onze conceptbevindingen toegelicht en besproken met de adviseur bedrijfsvoering en control, teamleider bedrijfsinformatie interne services, concerncontroller, gemeentesecretaris en de portefeuillehouder Financiën.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
 Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J.M.A. Drost RA

Ernst & Young Accountants LLP is een limited liability partnership opgericht naar het recht van Engeland en Wales en geregistreerd bij Companies House onder registratienummer OC335594. In relatie tot Ernst & Young Accountants LLP wordt de term partner gebruikt voor een (vertegenwoordiger van een) vennoot van Ernst & Young Accountants LLP. Ernst & Young Accountants LLP is statutair gevestigd te 6 More London Place, London, SE1 2DA, Verenigd Koninkrijk, heeft haar hoofdvestiging aan Boompjes 258, 3011 XZ Rotterdam, Nederland en is geregistreerd bij de Kamer van Koophandel Rotterdam onder nummer 24432944. Op onze werkzaamheden zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin een beperking van de aansprakelijkheid is opgenomen.

Inhoudsopgave

Dashboard	4
Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen	5
Sociaal domein	9
Waar staat de gemeente?	14
Bijlagen	17

Dashboard

Decentralisaties

Wij merken op dat de gemeente Leusden goed op de hoogte is van de risico's en knelpunten naar aanleiding van de inwerkingtreding van de Participatiewet, Wet Jeugdzorg en de vernieuwde Wmo. Tijdens de jaarrekeningcontrole zal de nadruk liggen op het sociaal domein, wij zullen onze bevindingen hieromtrent in ons accountantsverslag met u delen. Aandachtsgebieden zijn:

- ▶ De verdere afstemming met de gemeente Amersfoort en de tijdsplanning in het verkrijgen van de verschillende rapportages inclusief controleverklaring(en).
- ▶ Vaststellen van de rechtmatigheid van de procedures en stromen welke door Larikslaan 2 namens de gemeente Leusden zelf worden uitgevoerd. Hierover wordt geen zekerheid verkregen waardoor dit door de gemeente zelf vastgesteld dient te worden.
- ▶ Afrekening van de middelen geschiedt (voor een deel) op basis van solidariteitsbeginsel. De juiste verrekening, er is onduidelijkheid welke componenten wel/niet onderdeel uitmaken van solidariteitsbeginsel, is daarbij van belang. Door de gemeente Amersfoort wordt een plan van aanpak alsmede dummy afrekening opgesteld zodat duidelijkheid komt over de wijze van afrekening alsmede over het tijdspad.

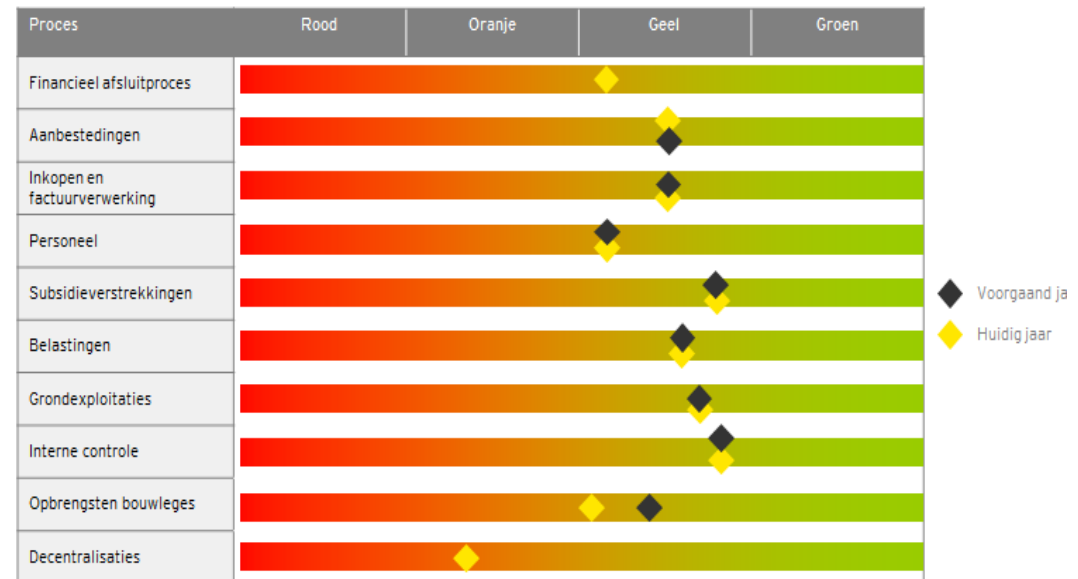
Samenvatting proces bevindingen interim-controle

De processen binnen de gemeente Leusden zijn in de basis op orde. Wij constateren dat als gevolg van de relatieve beperkte omvang van de gemeente bepaalde functiescheiding binnen de diverse processen ontbreekt. Dit geldt eveneens voor de uitvoering van de verbijzonderde interne controle waarbij een formele reviewfunctie ontbreekt.

De belangrijkste bevindingen en aanbevelingen (die mede vanuit de interne controle geconstateerd zijn) betreffen:

- ▶ Ontbreken van de benodigde functiescheiding binnen het proces inkopen en betalingen.
- ▶ Geen zichtbare controle op de invoer van de legestarieven in de administratie.

Bedrijfsvoeringsmonitor

Actuele ontwikkelingen

- ▶ VPB-plicht overheidsbedrijven: Uw organisatie heeft een inventarisatie gemaakt van de belaste activiteiten en de bijbehorende belastinglast. De implementatie in de administratie dient nog plaats te vinden.
- ▶ Toekomstige wijzigingen Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten hebben vooral impact op Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG).

De aantrekkende economie leidt tot verbeterde vooruitzichten van de grondexploitaties. Ten aanzien van (Niet) In Exploitatie Genomen Gronden zijn wijzigingen in regelgeving op komst. Dit heeft mogelijk gevolgen voor:

- ▶ Vanaf 1 januari 2016 verdwijnt de categorie NIEGG: de betreffende gronden worden als strategische gronden gepresenteerd onder de materiële vaste activa. De gronden dienen hierbij te worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of duurzaam lagere (markt)waarde.

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Inleiding

Algemeen

In onze managementletter informeren wij u over onze bevindingen op het gebied van uw administratieve organisatie en interne beheersing. Bij deze bevindingen geven wij de risico's weer en doen wij aanbevelingen ter verbetering indien wij daarvoor mogelijkheden zien. Verder hebben wij per aanbeveling een prioriteitstelling opgenomen. Over het algemeen zijn onze bevindingen in voorgaand jaar afdoende afgewikkeld dan wel reeds opgepakt.

Wij wijzen u erop dat een managementletter kritisch van aard is, omdat deze zich richt op te verbeteren aspecten. Onze bevindingen vloeien voort uit onze gebruikelijke werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeente en omvatten daarom niet alle zaken die bij een specifiek op de organisatie gericht onderzoek naar voren zouden komen. Onze werkzaamheden zijn niet primair gericht op het opsporen van fraudes of onregelmatigheden in uw organisatie.

Indien onze werkzaamheden aanwijzingen opleveren voor opgetreden fraudes of onregelmatigheden, dan rapporteren wij u daar direct over. Dit is dit jaar niet aan de orde geweest.

Wij volgen de wijze waarop binnen uw organisatie wordt omgegaan met punten uit eerdere managementletters. Wij stellen dergelijke punten opnieuw aan de orde indien wij van mening zijn dat nadere aandacht van het management nog steeds op zijn plaats is. Deze managementletter bevat de bevindingen zoals tot dusverre opgedaan. Na afloop van de jaarrekeningcontrole zullen wij in ons accountantsverslag een samenvatting opnemen van de belangrijkste bevindingen.

Omgeving volop in beweging

Het jaar 2015 is een jaar waarin veel ontwikkelingen op uw gemeente zijn afgekomen. Zo is uw gemeente vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Deze nieuwe taken hebben niet alleen invloed op organisatorisch vlak, maar ook op financieel vlak. Als gevolg van de snelheid waarmee de wijzigingen zijn opgelegd aan de gemeente, is eerst de prioriteit gegeven aan de transitie en de zorgcontinuïteit.

Daarnaast is er ook nog sprake van een veranderende fiscale situatie met betrekking tot de plicht tot vennootschapsbelasting. Wij stellen vast dat de gemeente Leusden reeds voorbereidende werkzaamheden en analyses heeft uitgevoerd. Hoewel u hier tijdig op geanticipeerd heeft, vergen deze nieuwe taken op dit moment nog de nodige aandacht vanuit de gemeente. Echter dient dit nog te worden geïmplementeerd in de organisatie. Wij hebben vernomen dat op dit moment hier nog beperkte ruimte binnen de formatie voor is, alsmede het inbedden in de organisatie om toekomstige ontwikkelingen te kunnen monitoren en hierop te kunnen inspelen.

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Actuele ontwikkelingen met een doorkijk naar de jaarrekening 2015

Grondexploitaties

Hoewel de woningmarkt in Nederland in 2015 is aangetrokken merken wij op dat deze ontwikkeling niet gelijkmatig is verdeeld over Nederland. De groei wordt voornamelijk in de Randstad gerealiseerd. Hiertoe blijven wij het risico onderkennen dat de afzet van de gronden achterblijft bij de prognose, hetgeen het vormen van een (hogere) voorziening noodzakelijk maakt. Dit zal dienen te blijken vanuit de jaarlijkse actualisatie van de grondexploitaties. Uitdaging hierin blijft hoe de gemeente zekerheid krijgt (naar beste inschatting) van de te maken kosten en de te realiseren opbrengsten. Gezien de grondposities van de gemeente Leusden zal de toetsing hiervan voor ons een aandachtspunt blijven bij de controle. Wij merken hierbij op dat de exploitatiemodellen zoals gehanteerd door de gemeente een goede basis vormen voor de controle op de waardering.

Toekomstige wijzigingen BBV

Op 10 juli 2015 heeft de commissie BBV het rapport grondexploitaties gepubliceerd. Dit rapport gaat in op het voornemen om de verslaggevingsregels grondexploitaties in het BBV te herzien. De doorvertaling van dit voornemen is meegenomen in het concept wijzigingsbesluit van het BBV, welke 10 september jongstleden ter consultatie is gepubliceerd. De beoogde ingangsdatum van de herziene verslaggevingsregels is 1 januari 2017 (met uitzondering van de rubricering van de NIEGG). Deze ingangsdatum staat in de conceptversie van het wijzigingsbesluit BBV en wijkt daarmee af van de beoogde datum die genoemd werd in het rapport grondexploitaties: 1 januari 2016. Daarnaast geeft het concept wijzigingsbesluit aan dat de notitie grondexploitatie van de commissie BBV uit februari 2012 zal worden aangepast.

Tienjaartermijn voor Bouwgronden in Exploitatie (BIE)

De commissie BBV heeft als standpunt dat de grondexploitatie in beginsel geen langere voortschrijdende termijn dan tien jaar mag beslaan.

Hier kan alleen van afgeweken worden indien er een expliciet raadsbesluit aan ten grondslag ligt met gemotiveerde reden tot afwijking en/of aanvullende risico beperkende maatregelen zijn getroffen, zoals het niet indexeren van opbrengsten.

Kostentoerekening

Om zoveel mogelijk eenduidigheid te creëren op het gebied van BIE, bestaat het voornemen om voor de mogelijkheden tot kostentoerekening aan BIE binnen het BBV volledig aan te sluiten op de kostenverhaalsmogelijkheden zoals benoemd in de Wet Ruimtelijke Ordening/Besluit Ruimtelijke Ordening (WRO/BRO).

Rente toerekening

Het voornemen bestaat om in het BBV, voor wat betreft de toegestane toe te rekenen rente aan grondexploitaties, aan te sluiten op de uitgangspunten die gelden voor de Vpb, zijnde de betaalde rente over het vreemd vermogen.

Belangrijkste bevindingen en aanbevelingen

Actuele ontwikkelingen met een doorkijk naar de jaarrekening 2015

Vervallen categorie Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG)

Bij het definiëren van het ondernemerschap in het kader van het Vpb-beleid leidt de onduidelijkheid over de afbakening tussen NIEGG en BIE opnieuw tot discussies. De behoefte aan een duidelijke afgrenzing tussen gronden die wel en niet in exploitatie zijn, wordt steeds prominenter.

Een tussencategorie, zoals NIEGG eigenlijk is, past hier niet langer in.

De commissie BBV heeft daarom het voornemen om de categorie NIEGG per 1 januari 2016 niet langer in stand te houden en de gronden onder de materiële vaste activa (strategische gronden) te presenteren.

Zolang gronden nog niet gelden als bouwgrond in exploitatie, staan deze als strategische gronden op de balans onder de materiële vaste activa. Ook de waarderinggrondslagen van materiële vaste activa gaan gelden. Rente en overige kosten mogen niet langer worden toegerekend aan deze gronden.

De strategische gronden worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of duurzaam lagere marktwaarde. Ten aanzien van de huidige NIEGG's is bepaald dat deze in begrotingsjaar 2016 zonder afwaardering worden omgezet naar materiële vaste activa.

Wet meldplicht datalekken

Organisaties verwerken steeds meer data en dat neemt alleen maar toe.

Daarbij is het noodzakelijk dat de controle op de verwerkte data gehandhaafd blijft. De wetgever probeert hierin bij te sturen door organisaties bewuster om te laten gaan met data

(specifiek persoonsgegevens) en de kans op verlies te minimaliseren.

Dit doet zij door per 1 januari 2016 de Wet Meldplicht Datalekken in te voeren. Per dat moment geldt dat datalekken moeten worden gemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Indien de organisatie daarin verzuimt, kan het CBP boetes opleggen tot maximaal € 810.000 of 10% van de omzet.

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Leusden bekend is met de wetgeving. Echter heeft de gemeente nog geen beleid dan wel protocol vastgesteld inzake het melden van datalekken. Wel geldt dat vanuit het CBP niet concreet genoeg wordt beschreven wanneer een datalek wel of niet moet worden gemeld. Op 8 december 2015 heeft het CPB beleidsregels voor toepassing van Artikel 34a van de Wet Bescherming Persoonsgegevens gepubliceerd waarin meer duidelijkheid wordt verschaft. Aan de hand hiervan dient de gemeente een beleid op te stellen en te laten vaststellen.

De gemeente Leusden heeft inmiddels een interne procedure datalekken opgesteld. Met deze procedure is een goede aanzet gemaakt om in te spelen op deze ontwikkeling in de wet- en regelgeving. Aandachtspunt is nu het inbedden van deze procedure in de organisatie, alsmede de werking van de procedure vast te stellen die datalekken dienen te voorkomen. Tot slot is de gemeente ook verantwoordelijk voor data die door derden namens de gemeente worden verwerkt. Hiervoor geldt dat de gemeente dus zal moeten vaststellen hoe deze derden omgaan met de wet meldplicht datalekken.

Sociaal domein

Sociaal domein

Aandachtspunten decentralisaties

Stand van zaken decentralisaties

Sinds 1 januari 2015 zijn de decentralisaties van Jeugdwet, WMO 2015 en Participatiewet naar de gemeenten een feit. De implementatie is voorbij en de uitvoering is in uw gemeente in volle gang. De decentralisaties confronteren uw gemeente, uitvoeringsorganisaties en zorgaanbieders met grote wijzigingen op het terrein van jeugd, zorg en werk. Het is derhalve een complexe stelselwijziging met:

- ▶ overdracht van verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden;
- ▶ nieuw lokaal beleid met een andere manier van werken (integrale aanpak en (boven) regionale samenwerking);
- ▶ overdracht van budgetten vanuit rijk en provincie met een forse bezuinigingsdoelstelling;
- ▶ lokale kaderstelling (spelregels) door uw raad met daarbij nieuwe vormen van verantwoording en controle op getrouwheid en rechtmatigheid.

In de afgelopen periode heeft uw raad aan ons als accountant de opdracht verstrekt om de jaarrekening 2015 te controleren. Die jaarrekening bevat vanwege de decentralisaties in het sociale domein grote, nieuwe bedragen waarvan de getrouwheid en rechtmatigheid moeten worden vastgesteld. Gezien de hierbij gesignaleerde knelpunten is het zeker geen vanzelfsprekendheid dat de jaarrekening 2015 kan worden voorzien van een goedkeurend accountantsoordeel met betrekking tot getrouwheid en rechtmatigheid.

Als belangrijkste knelpunten voor de jaarafsluiting 2015 onderkennen wij:

- ▶ Het aantonen van de daadwerkelijke levering van zorg door zorgaanbieders daar waar de gemeenten hiervoor in het kader van de privacy onvoldoende informatie ontvangen.
- ▶ Het inschatten van de niet-gefactureerde zorg en het onderhanden werk bij de zorgaanbieders per jaareinde. De gemeente dient voor deze zorg een verplichting in haar jaarrekening op te nemen.
- ▶ De tijdige facturatie en aanlevering van de jaarverantwoording (inclusief controleverklaring) van zorgaanbieders. Een groot deel van de zorgaanbieders is momenteel nog niet in staat aan deze contractuele verplichtingen te voldoen. De gemeente Leusden dient hierover nadere afspraken te maken met de gemeente Amersfoort om de tijdigheid in het proces te bewaken.
- ▶ De rechtmatige betaling van PGB's (Persoonsgebonden Budget) door de Sociale Verzekeringsbank en het tijdig aanleveren van de jaarverantwoording aan de gemeenten.
- ▶ De volledige informatieverstrekking aan het CAK ten behoeve van een volledige incasso van eigen bijdragen (WMO) en ouderbijdragen (Jeugdzorg).
- ▶ Duidelijkheid over de (boven) regionale verrekeningen als gevolg van solidariteitsafspraken.

Om tijdig inzicht te verkrijgen in de specifieke knelpunten die voor uw gemeente gelden heeft de Nederlandse Beroepsvereniging van Accountants (NBA) gemeenten geadviseerd om een verantwoording- en controlescan uit te voeren. Wij zijn tijdens onze interim-controle nagegaan in hoeverre de verantwoording en controlescan door uw gemeente is uitgevoerd en knelpunten inzichtelijk zijn. In de onderstaande tabel geven wij hiervan de status weer.

Sociaal domein

Aandachtspunten verantwoording en controlescan		Status november 2015	Geplande afronding
1	Opstellen normenkader en vaststelling door de raad	Onderhanden.	December 2015
2	Analyse van aanvullende eisen die zijn gesteld in de contracten met externe partijen.	Niet beschikbaar, inkoop regionaal door de gemeente Amersfoort.	
3	Opstellen van het toetsingskader voor de getrouwheid en rechtmatigheid.	Niet beschikbaar. Er dient te worden vastgesteld wat wordt ondervangen door de gemeente Amersfoort en waar de gemeente Leusden zelf nog verantwoordelijk voor is. Vanuit het plan van aanpak van de gemeente Amersfoort, gereed eind januari 2016, moet hier duidelijkheid over komen.	-
4	Beschikbaarheid van een overzicht van de inkomsten en uitgaven per decentralisatie per zorgaanbieder.	Niet beschikbaar; ligt regionaal bij de gemeente Amersfoort. Onzekerheid over juistheid en volledigheid.	Januari 2016
5	Beschrijving proces en ICT-landschap met aandacht voor risicoanalyse en beheersingsmaatregelen.	In beeld, risicoanalyse en beheersmaatregelen worden onderzocht.	-
6	Formalisatie afspraken tussen centrum- en regiogemeenten over verantwoordelijkheden, kostenverrekening en tijdige jaarverantwoording.	Niet beschikbaar. Het controleprotocol tussen regiogemeente en deelnemende gemeenten moet nog worden opgesteld.	-
7	Inventarisatie van de beschikbare controle-informatie bij de gemeente (wat kan de gemeente zelf controleren).	De gemeente Leusden heeft zelf reeds dossiercontroles uitgevoerd, maar niet duidelijk is hoe volledig deze zijn.	-
8	Controleprotocol voor zorgaanbieders (afgesteld op controle-informatie die niet beschikbaar is bij de gemeente).	Beschikbaar en vastgesteld. Toetsing met landelijk protocol vindt nog plaats, waarbij het landelijk protocol waarschijnlijk de standaard wordt.	-
9	Tijdige aanlevering van assurance-rapportages door zorgaanbieders, uitvoeringsorganisaties, centrumgemeente.	Regionale afspraak is 15 april 2016.	-
10	Tijdige informatieverstrekking door zorgaanbieders over de nog te ontvangen facturen en onderhanden werk.	Punt van aandacht; geen inzicht per gemeente.	-
11	Beschikbaarheid IC-plan gemeente dat aansluit op het toetsingskader en tijdige uitvoering van IC-werkzaamheden.	Niet beschikbaar.	-
12	Volledige informatieverstrekking aan het CAK inzake eigen bijdrage (WMO) en ouderbijdrage (Jeugdzorg).	Beperkt inzicht. Gemeente dient zelf vast te stellen dat de aangeleverde gegevens juist en volledig zijn.	-
13	Duidelijke afspraken over de methodiek van (boven) regionale verrekeningen.	Vereffening van risico binnen regio Amersfoort. Onduidelijk wat er wordt meegenomen in deze vereffening en of de afrekening per gemeente of op totaalniveau wordt gedaan.	-

Sociaal domein

Aandachtspunten gemeente Leusden

Het normenkader dient nog te worden vastgesteld door de raad en bekend gemaakt bij betrokkenen. Dit staat gepland voor december 2015. Door de gemeente is er geen toetsingskader of intern controleplan voor het sociale domein opgesteld. De gemeente Leusden heeft zelf controle op dossiers uitgevoerd. Hoe verdere controles worden uitgevoerd is onduidelijk.

Wij constateren dat het grootste risico voor de gemeente Leusden een financieel risico is. Het ontbreekt de gemeente Leusden aan financieel inzicht voor het sociaal domein. De zorg voor zowel Jeugd als WMO wordt in regionaal verband ingekocht, waarbij de uitvoering bij de gemeente Amersfoort ligt. De regio is nog niet in staat om op regionaal niveau of per gemeente een volledige uitsplitsing te geven van de gemaakte kosten per decentralisatie, per zorgaanbieder.

De gemeente Leusden betaald voorschotten aan het regionale samenwerkingsverband. Veel grote contracten voor 2015 zijn op basis van lumpsum, waarbij de verantwoording over de gemaakte kosten bij de zorgleverancier ligt. Bij een kostenafwijking worden de betaalde bedragen herzien. Bij <90% van het betaalde bedrag wordt het contract herrekend. Bij >110% dient er te worden bijbetaald door de regio. Tussen de deelnemende gemeenten zijn afspraken over de vereffening van het risico gemaakt. Wij constateren dat onduidelijkheid en onzekerheid over de facturatie bestaat, waardoor dit onderdeel als risicovol wordt gezien.

De dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Amersfoort is eind december 2015 middels ondertekening definitief geworden. Onduidelijk is of hier duidelijke afspraken zijn gemaakt over uiterlijke aanlevering van financiële informatie, zeker gelet op het jaareinde. Een tweede onduidelijkheid is of door de accountant van de gemeente Amersfoort een verklaring wordt gegeven over de rechtmatigheid van de geleverde zorg.

Door de gemeente Amersfoort wordt voor eind januari een plan van aanpak opgesteld waarin zowel het tijdspad, alsmede een dummyafrekening wordt opgenomen. Op basis van dit plan van aanpak moet het inzichtelijk worden waar de gemeente Leusden zekerheid over krijgt vanuit de gemeente Amersfoort en waar zij zelf nog aanvullende werkzaamheden dienen uit te voeren.

Het ICT-landschap is in beeld en werkt. De gemeente Leusden heeft zelf geen pakketten, maar neemt licenties af. Onduidelijk is welke beheersmaatregelen er zijn om te waarborgen dat bij Larikslaan 2 de juiste keuze voor zorg wordt gemaakt en hoe deze zorg in het systeem Mens Centraal terecht is gekomen. Met Larikslaan 2 is vooralsnog afgesproken dat zij geen verantwoording hoeven af te leggen.

Het spanningsveld binnen de gemeente Leusden ligt op het snijvlak van doelmatigheid versus rechtmatigheid. Deze problematiek is niet uniek voor de gemeente Leusden, maar wel een aandachtspunt waarmee rekening gehouden moet worden.

Informatievoorziening derden

Op basis van bovenstaand beschreven status constateren wij dat de gemeente op dit moment onvoldoende inzicht heeft in de verantwoordingseisen die de basis vormen voor de getrouwheids- en rechtmatigheidscontrole die de gemeenten voor de jaarafsluiting dient uit te voeren.

De gemeente dient in kaart te brengen van welke partij welke informatie dient te worden ontvangen en wie de rechtmatigheidscontrole uitvoert.

Sociaal domein

Aandachtspunten gemeente Leusden

Veel van deze controles maken onderdeel uit van de concept dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Amersfoort. Het tijdig verkrijgen van dit inzicht draagt bij aan het beeld welke beheersmaatregelen nog geëffectueerd moeten worden maar ook wat nog de specifieke knelpunten zijn voor uw gemeente voor boekjaar 2015. Het biedt een basis om aanvullende maatregelen en werkzaamheden te treffen en uit te voeren. De gemeente Leusden is in grote mate afhankelijk van de gemeente Amersfoort, waarmee constructief wordt overlegd.

Naast de gemeente Amersfoort dient de gemeente ook zekerheid te verkrijgen over de informatie van Larikslaan 2. De gemeente heeft geen afspraken gemaakt over de verantwoording inzake de rechtmatigheid van de gegevens over het jaar 2015. Wel heeft de gemeente zelfstandig rechtmatigheidscontrole uitgevoerd bij Larikslaan 2. Wij adviseren u in het vervolg afspraken te maken over de verantwoording van de rechtmatigheid van de gegevens.

De gemeente Leusden is voor het verkrijgen van controleverklaringen afhankelijk van de gemeente Amersfoort. Wij adviseren uw gemeente om:

- ▶ Helderheid te krijgen over de afspraken met de gemeente Amersfoort. Waar gaat de gemeente Leusden van de gemeente Amersfoort zekerheid over krijgen en wanneer ontvangt zij dit?
- ▶ Het uitvoeren van een analyse of deze zekerheid voldoende is en anders zelf aanvullende werkzaamheden initiëren.
- ▶ Tijdig bijsturen op afspraken over het tijdspad.

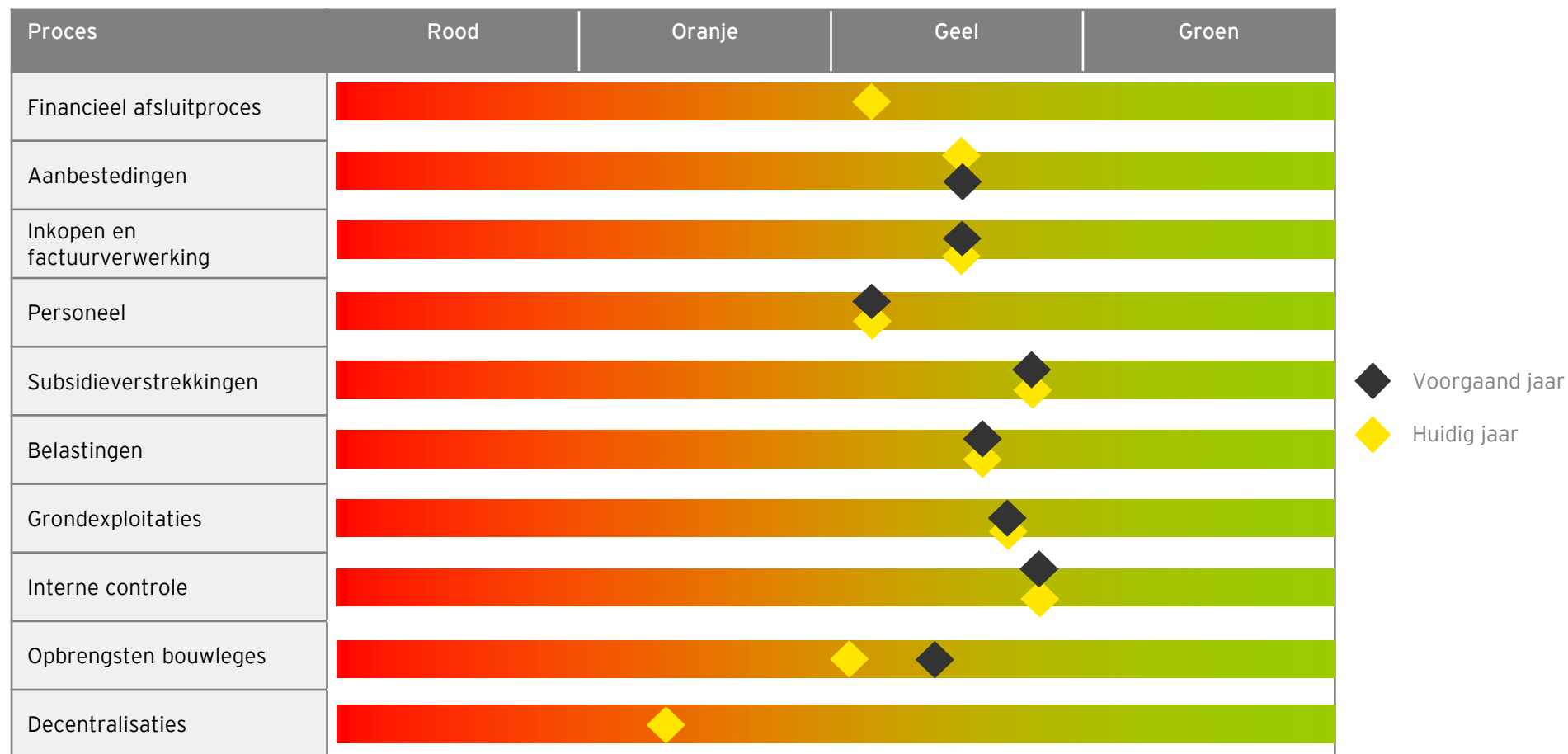
Middels de huidige overleggen wordt hier reeds invulling aangegeven.

Hierbij attenderen wij u erop dat de aanlevering van de jaarverantwoording van de zorgaanbieders tot een vertraging kan leiden van het jaarrekeningtraject van de gemeente zoals dit nu gepland is. Ten einde de huidige jaarrekeningplanning te waarborgen adviseren wij u om, in overleg met de gemeente Amersfoort, aan de afgesproken aanleverdatum vast te houden voor alle zorgaanbieders, uitvoeringsorganisaties en de centrumgemeente.

Waar staat de gemeente?

Waar staat de gemeente?

Procesbeoordeling en bedrijfsvoeringsmonitor

Rood: het proces voldoet niet aan de te stellen eisen. Veel aandachtspunten voor verbetering.

Oranje: het proces voldoet voor een belangrijk deel niet aan te stellen eisen. Meerdere aandachtspunten voor verbetering.

Geel: het proces voldoet nagenoeg geheel aan de te stellen eisen. Enkele aandachtspunten ter verbetering.

Groen: het proces voldoet geheel aan de te stellen eisen. Beperkte ruimte tot verbetering.

Waar staat de gemeente

Toelichting op de bedrijfsvoeringsmonitor

Opbrengsten bouwleges (omgevingsvergunningen)

De achteruitgang is te wijten aan het niet zichtbaar controleren van de invoer van de tarieven. Deze bevinding en het bijbehorende risico is volledig omschreven in bijlage van dit rapport.

Inkopen en factuurverwerking

Op het gebied van inkopen en factuurverwerking hebben wij, ook al deels vanuit het verleden, een aantal bevindingen geconstateerd.

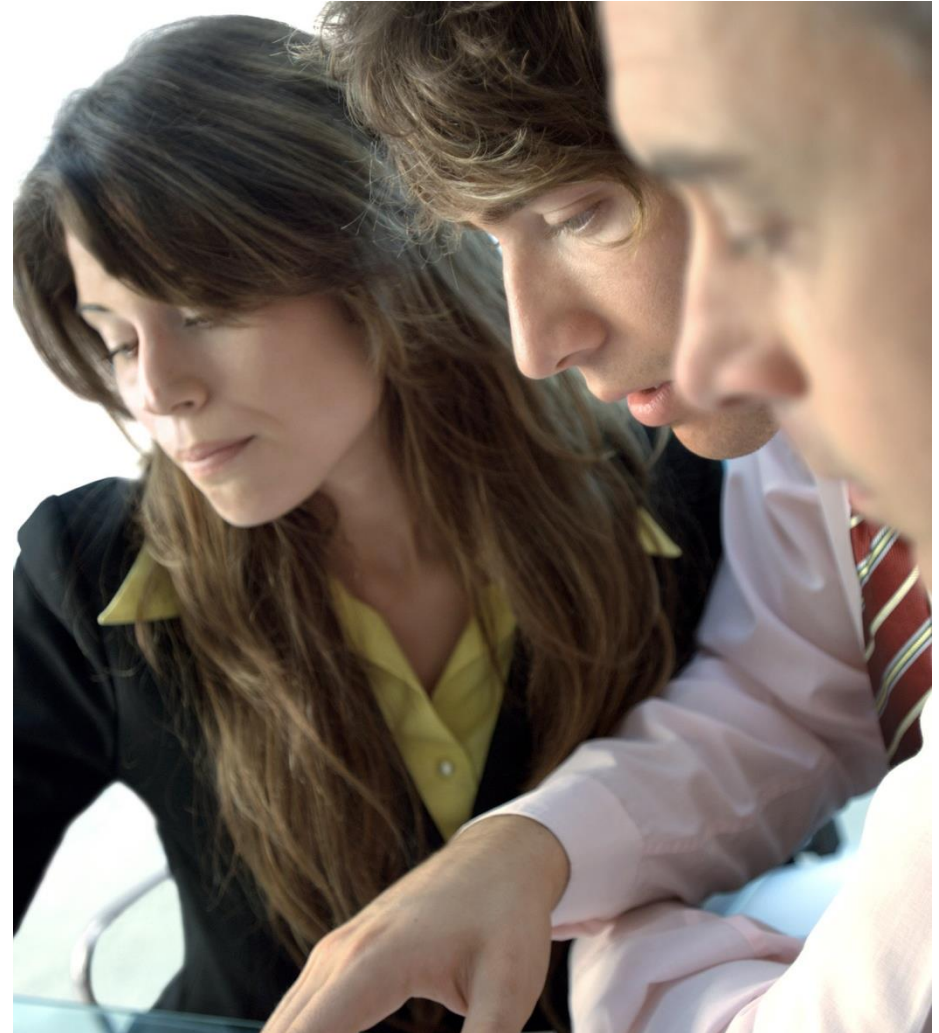
De belangrijkste bevinding vanuit onze controle 2015 heeft betrekking op het ontbreken van functiescheiding tussen de verschillende facetten van het proces.

Bijlagen

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Hierna treft u een schematisch overzicht van onze bevindingen aan. Hierbij hebben wij een verwijzing opgenomen naar de paragraaf waarin de bevinding meer in detail wordt toegelicht. Tevens treft u een prioriteitstelling aan waarbij wij gebruikmaken van de aanduidingen hoog (rood), gemiddeld (oranje) en laag (groen). Ten slotte maken wij voor u inzichtelijk wat de consequenties voor onze verdere controlewerkzaamheden zijn.

Wij vragen u aandacht voor het tijdig oppakken en uitvoeren van aanvullende werkzaamheden indien de bevinding van invloed kan zijn op de getrouwheid en/of rechtmatigheid van de jaarrekening.

Samenvatting bevindingen en consequenties controleaanpak

Bevinding	Prioriteit	Consequentie voor jaarrekeningcontrole 2015	Consequentie voor later: interim//jaarrekeningcontrole 2016
Nieuwe bevindingen 2015			
<p>1. Facturen inzake de omgevingsvergunningen worden handmatig aangemaakt op basis van de gegevens in Squit. Derhalve bestaat er geen koppeling met de ingevoerde tarieven.</p> <p>Tevens vindt er geen zichtbare controle plaats op de opgegeven bouwsom zoals opgenomen in de aanvraag.</p>	 	<p>De gemeente dient vast te stellen dat de tarieven juist in rekening zijn gebracht. Middels de interne controle is dit eveneens bevestigd.</p> <p>N/a.</p>	<p>Wij adviseren u de procedure in te voeren dat tarieven op de facturen automatisch vanuit Squit worden gehaald. Dit mitigeert het risico op fouten als gevolg van het handmatig invoeren van de tarieven per factuur. Hierbij dient zichtbare controle plaats te vinden op de juistheid en volledigheid van de tarieven.</p> <p>Wij adviseren u zichtbare controle uit te voeren op de opgegeven bouwsom. Op deze wijze is achteraf vast te stellen dat een adequate beoordeling heeft plaatsgevonden.</p>
<p>2. Wij hebben vastgesteld dat niet alle benodigde functiescheidingen in de financiële administratie dan wel electronic banking systeem zijn aangebracht. Zo kunnen gebruikers zowel betalingen muteren en autoriseren in het electronic banking pakket en tevens de crediteurenstamgegevens kan wijzigingen in het financiële pakket.</p>		<p>De gemeente dient vast te stellen dat er geen ongeautoriseerde uitstroom van middelen heeft plaatsgevonden. Dit kan door middel van een analyse van de betalingen danwel een analyse op de mutaties in de crediteurenstamgegevens.</p>	<p>Wij adviseren u de rollen en rechten van de verschillende medewerkers dusdanig in te richten zodat functievermenging tot een minimum beperkt wordt.</p>
<p>3. Wij hebben vastgesteld dat binnen het financiële pakket Key 2 financiën medewerkers voorkomen die uitdienst zijn.</p>		<p>De betreffende medewerkers dienen in Key2fin alsnog per omgaande op non-actief worden gesteld. Voor het jaar 2015 dient de gemeente vast te stellen dat de betreffende medewerkers geen acties meer hebben verricht in key2fin na datum van uitdienst treden.</p>	<p>Wij adviseren u uw procedures aan te passen zodat medewerkers vanaf het moment van uitdienst treden geen toegang meer hebben tot de verschillende administraties. Tevens adviseren wij u om dit periodiek te monitoren.</p>

Legenda:

- Prioriteit hoog: voldoet niet aan de te stellen eisen/belangrijke aandachtspunten voor verbetering of aandachtspunt voor de jaarrekeningcontrole 2015.
- Prioriteit midden: voldoet voor een belangrijk deel niet aan de te stellen eisen, meerdere aandachtspunten voor verbetering.
- Prioriteit laag: voldoet aan de te stellen eisen. Beperkte ruimte tot verbetering (te realiseren op langere termijn).

Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Follow-up bevindingen 2014

Aanbeveling 2014	Follow-up gemeente Leusden	Status follow-up 2015	Prioriteit
1. Nog geen nieuwe exploitatieopzet voor De Buitenplaats derhalve een NIEGG			
Wij adviseren u een plan te laten goedkeuren door de raad en dit plan door te rekenen en de impact van de mogelijk lagere grondprijzen en de uitkomst hiervan te verwerken in de risicoparagraaf. Wij merken op dat zolang de raad geen herziening/actualisatie grondexploitatie heeft vastgesteld, er in feite geen grondexploitatie bestaat en het project zal moeten worden verwerkt als een NIEGG.	Het complex Buitenplaats is op grond van de bepalingen in het BBV, per 31 december 2014 overgeheveld naar de Niet in Exploitatie Genomen Gronden. Dit heeft geen consequenties voor de waardering van dit complex in de jaarrekening 2014. Echter dient ultimo 2015 de NIEGG te worden getaxeerd om de juiste waardering vast te stellen. Hieronder valt tevens Princenhof.	Onderhanden.	n.v.t.
2. Aangepaste overeenkomsten met participerende partners			
Wij adviseren u bij het opstellen van de geactualiseerde grondexploitatie Biezenkamp rekening te houden met de afspraken zoals gemaakt in de Allonge. Tevens zijn wij van mening dat u rekening moet houden met het toegenomen risicoprofiel voor de gemeente Leusden.	In het voorjaar van 2015 is de herziene grondexploitatie Biezenkamp aan de raad aangeboden. In deze herziene grondexploitatie zijn de afspraken verwerkt die de gemeente Leusden in 2014 met de ontwikkelende partijen in het gebied heeft gemaakt.	Afgerond voor 2014, voor 2015 dient opnieuw een actualisatie plaats te vinden.	n.v.t.
3. Actuele ontwikkelingen Wet Markt en Overheid (WMO)			
Wij adviseren u de inventarisatie en daaruit vloeiende uitkomsten door middel van een raadsbesluit te laten vaststellen.	De gemeente Leusden heeft het benodigde raadsbesluit genomen. Daarnaast heeft de analyse ten behoeve van de Wet Markt en Overheid als input gefungeerd voor de analyse-impact Vennootschapsbelasting.	Afgewikkeld.	n.v.t.

Gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen

Follow-up bevindingen 2014

Aanbeveling 2014	Follow up gemeente Leusden	Status follow up 2015	Prioriteit
4. Procedure autorisaties inkoopfacturen			
Het is van belang om eenduidige richtlijnen, omtrent autorisatie van facturen, op te stellen en intern af te stemmen met de organisatie. Op deze wijze bestaat er geen twijfel of/hoe facturen zijn geautoriseerd.	Deze aanbeveling is niet overgenomen door de gemeente.	Door de gemeente Leusden wordt in het kader van de jaarrekeningcontrole vastgesteld dat de onderliggende jaarnota's zijn geautoriseerd.	
5. Vaststellen subsidies 2013			
Wij adviseren u om alsnog de subsidies 2013 vast te stellen.	Subsidies 2013 zijn reeds vastgesteld. Wij hebben vernomen dat tijdens onze interim-controle voor 2014 nog niet zijn vastgesteld. Wij adviseren u de subsidies 2014 als nog vast te stellen	Afgerond. Onderhanden.	n.v.t.
6. Volledigheid contractenregister			
Volledigheid contractenregister en implementeren procedures om de volledigheid te waarborgen.	Deze aanbeveling is niet overgenomen door de gemeente. Contracten worden op dit moment bijgehouden in een Exceloverzicht.	De gemeente Leusden stelt middels een gegevensgerichte crediteurenanalyse vast dat er rechtmatig is aanbesteed. Tevens stelt de gemeente Leusden vast dat de voor de raad zijnde significante niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen in de jaarrekening zijn toegelicht.	

Aandachtspunten voor de jaarrekening controle

Aandachtspunten jaarrekeningcontrole	
Grondexploitaties	<p>Het uitgangspunt voor onze jaarrekeningcontrole is het MPG per 1 januari 2016. Hierbij zijn de volgende aandachtspunten van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Afstemming scenario's per complex MPG. ▶ Afstemming indexatie en rentetoerekening MPG. ▶ Taxatie percelen/update grondprijzen. ▶ Update nog te besteden kosten. ▶ Interne of externe marktanalyse (vraag - aanbod) voor bedrijventerreinen en woningbouw indien aanwezig. ▶ Tijdige vaststelling van het MPG (betreft basis voor waardering en onderbouwing van de verantwoorde grondexploitaties ultimo 2015).
Spendanalyse	<p>In het kader van de jaarrekeningcontrole dient een spendanalyse te worden uitgevoerd op crediteuren 2015 > € 50.000 waarbij vastgesteld dient te worden of de juiste aanbestedingsvorm is gehanteerd. Naast de juiste aanbestedingsvorm (op basis van het inkoopstartformulier) dient hierbij ook aandacht te worden besteed aan de volledigheid van het onderliggende aanbestedingsdossier.</p>
Decentralisaties	<p>Wij adviseren u zoals eerder aangegeven heldere afspraken te maken met gemeente Amersfoort over de verantwoording van de verschillende financiële stromen. Een strikte monitoring van deze afspraken is van belang om eventuele knelpunten tijdig te signaleren en passende maatregelen te kunnen nemen. Daarnaast adviseren wij u om in kaart te brengen welk deel van de processen bij de gemeente Leusden ligt en hetgeen uitbesteed bij de gemeente Amersfoort. Om op deze wijze daar waar nog onvoldoende interne controles door de gemeente worden uitgevoerd c.q. nog gestart moeten worden adequate beheersmaatregelen te treffen. Daarnaast dient de gemeente na te gaan of een besluit kan worden genomen of de eigen bepalingen al dan niet in normenkader worden opgenomen.</p>
Kwalificering NUBBV	<p>Ten behoeve de niet uit de balans blijkende verplichtingen dient de inventarisatie van de grote contracten te zijn afgerond evenals de kwalificering van de significante contracten die derhalve ook zullen worden verantwoord in de jaarrekening. In het kader van de jaarrekening dienen wij een specificatie van de niet uit de balans blijkende verplichtingen te ontvangen gespecificeerd op contractniveau.</p>